

MANJŠINE

Evropski parlament podpira Slovence v Italiji in Avstriji

»Srečali smo se ze s Slovenci iz Italije in s Slovenci iz Avstrije. S slednjimi smo govorili o najaktualnejših temah in res nezaslišano je, da vlada ne spoštuje razsodb lastnega ustavnega sodišča in da popuška Haiderju. Na avstrijsko vlado bomo se pritiskali.« S temi besedami je predsednik delovne skupine za manjšine v Evropskem parlamentu, madžarski socialist Csaba Tabajdi, v sredo v Bruslju začel srečanje s člani odbora zveze manjšinskih dnevnikov v Evropi MIDAS, ki je zasedal v evropski prestolnici. Tabajdi, priznan strokovnjak na področju manjšin, ki je bil prvi madžarski državni sekretar za manjšine po demokratizaciji, nato pa dolga leta član parlamentarne skupščine Sveta Evrope, je navedel celo vrsto vprašanj, s katerimi se bo v prihodnjih mesecih ukvarjala delovna skupina: med temi so nekatera zelo žgoča vprašanja, kot na primer stanje Rusov v Latviji, vprašanje dvojezičnosti Alzacije in sploh francoska politika do manjšin, vključno z Bretonci, vprašanje keltskih jezikov in druga. V zvezi s Slovenci pa je Tabajdi dejal, da je pisal kanclerju Schüsslu, in dodal: »Tudi Berlusconi sem pisal v zvezi z zaščito slovenske manjšine, pa nisem prejel odgovora, kar me ne čudi.«

Bistveni problem, ki ga je Tabajdi izpostavil na srečanju, pa zadeva pomankanje evropskih standardov o zaščiti manjšin. »Dokler ne bomo imeli evropske zakonodaje, bo nase delo zelo težko«, je poudaril, in izpostavil problematičnost sedanjih dvojnih standardov: Evropska unija od držav kandidat zahteva, da zaščitijo manjšine, od članic pa ne more zahtevati ničesar.

Sicer pa je tudi v samem evropskem parlamentu ugotovil precejšen odpor do vprašanja manjšin. »Tega nočejo nikoli obravnavati kot posebne politične teme,« je ugotovil; pa tudi v vprašanje človekovih pravic nočejo vključevati teme manjšinskih pravic. »Potrebno bo se veliko prizadevanj«, je uvodno misli sklenil Tabajdi.

Predsednik delovne komisije za manjšine je tudi poudaril pomen sodelovanja med manjšinami. Dejaj je, da je pred kratkim poslušal pritožbe predstavnika Samijev iz Rovaniemija na severu Finske in da so te pritožbe sila podobne pritožbam Romov na Madžarskem ali pritožbam madžarskega skofa v Romuniji. Zato je povezovalje manjšin se kako potrebno in organizacije, kakršna je MIDAS, so koristne za vse.

Madžarska poslanka iz Slovaške Edith Bauer, članica evropske ljudske stranke, je dejala, da je pomanjkanje enotnih standardov največja težava pri obravnavanju manjšinske problematike na evropski ravni. Izrazila je željo, da bi čimprej prišlo do odobritve ustavne listine EU, ki glede tega dopušta več maneverskega prostora. Opozorila je, da marsikje manjšinsko vprašanje povezujejo s problematiko priseljencev, medtem ko gre za dva različna pojva. Zaskrbljujoče pa je dejstvo, da se v nekaterih državah slabša stanje manjšin.

Slovenska poslanka Ljudmila Novak, prav tako pripadnica Evropske ljudske stranke, je ocenila, da je Slovenija poskrbela za uspešno zaščito italijanske in

madžarske manjšine in izrazila upanje, da bi bili primerno zaščiteni tudi Slovenci v sosednjih državah. To ni pomembno samo za manjšine, ampak tudi za krepitev njihove vloge povezovalca med kulturami. Kar pa zadeva odnos Avstrije do koroskih Slovencev Novakova upa, da bi v Evropi gradili večje razumevanje za vprašanje manjšin.

Juznotirolski poslanec Michl Ebner, ki tudi pripada Evropski ljudski stranki, je prav tako izrazil nezadovoljstvo, ker Evropska unija postavlja kandidatkam za članstvo stroge kriterije, za članice pa ni nikakršnih kriterijev. Evropska komisija sama pa ne izpolnjuje niti nalog, ki jih ji je naložil Evropski parlament s svojimi resolucijami, in v izgovor stanje manjšin primerja z vprašanji priseljencev, ceprav je splošno znano, da gre za dva različna problema.

Od leve Edith Bauer, Michl Ebner, predsednik Csaba Tabajdi in Ljudmila Novak

ZASEDANJE IZVRŠNEGA ODBORA ZDRUŽENJA MANJŠINSKIH DNEVNIKOV

Letošnja letna skupščina s podelitvijo nagrad v začetku junija pri nemški manjšini na Danskem

Zasedanje odbora združenja Midas

Redna seja odbora združenja manjšinskih dnevnikov MIDAS, ki je bila v sredo in četrtek v Bruslju, je bila namenjena predvsem načrtovanju delovanja združenja. Osrednji dogodek leta, letna skupščina, ki je povezana s podelitvijo nagrade Otta von Habsburga za novinarje, ki v velikih evropskih dnevnikih poročajo o manjšinam in z nagraditvijo novinarja enega manjšinskega dnevnika, bo letos v začetku junija v mestu Apenrade na Danskem, kjer bo krajevni dnevnik v nemškem jeziku Der Nordschleswiger slavil 60-letnico izhajanja.

Med pobudami, ki so postale že tradicionalne, bo tudi enotedenski seminar za mlade novinarje, ki bo letos potekal na Juznem Tirolskem. Lani je bil ta seminar v Kataloniji in predlanskim pri Baskih, v obeh primerih pa je bil zelo uspešen. Zato bodo s pobudo nadaljevali.

Veliko pozornost so namenili izmenjavam informacij o manjšinah v Evropi; ugotovili so, da je informacij premalo, pretok je prepočasen, obvezno pre-

vajanje pa otežkoča postopek objave in torej azurnost informacije. Treba bi bilo torej okrepitev tiskovno agencijo Eurolang, ki se otepa s finančnimi težavami, obenem pa zagotoviti objavo informacij v več jezikih, da bi lahko novinarji manjšinskih dnevnikov lažje segali po teh clankih.

Sicer pa so na seji odbora, ki mu predseduje glavni uradnik juznotirolskega dnevnika Dolomiten Toni Ebner, govorili tudi o specifičnih problemih nekaterih dnevnikov. Tako so ugotovili, da so se priprave za izhajanje prvega valizanskega dnevnika zavlekle in da bo začel ta dnevnik izhajati verjetno letos jeseni in ne v aprilu, kot je bilo sprva predvideno; z resolucijo so opozorili na zaskrbljenost zaradi spremembe v lastništvu edinega lužiskosrbskega dnevnika Serbske Nowiny; končno pa so z zaskrbljenostjo vzeli na znanje, da se že tri leta vleče preiskava o voditeljih baskovskega dnevnika Egunkaria, ki ga je policija zaprla, čes da je bil povezan s separatistično organizacijo ETA, ne da bi za to obstajali ustrezni dokazi.

SREČANJE S FRANCOM FRATTINIEM IN MARGOT WALLSTRÖM

Frattini: EU bo na Dunaju odprla agencijo za boj proti vsem oblikam diskriminacije

Komisarka Wallströмова zagotovila institucionalno informiranje tudi v jezikih manjšin

Člani odbora združenja manjšinskih dnevnikov MIDAS so se med svojim dvodnevni obiskom v Bruslju na locenih sestankih srečali tudi s podpredsednikom Evropske komisije Francom Frattinijem in z evropsko komisarko za institucionalno komuniciranje Margot Wallström.

Srečanje s Frattinijem, ki je pristojen zta pravosodje, svobodo in varnost, je bilo namenjeno predvsem preverjanju psolitike Evropske unije na področju preprečevanja diskriminacije. Frattini je goste seznanil z načrtom, da sedanji urad za boj proti ksenofobiji in rasni diskriminaciji s sedežem na Dunaju spreminijo v formalno agencijo in znatno povečajo njene pristojnosti; tako naj bi se ta agencija ne ukvarjala samo z diskriminacijo, kot jo določa 13. člen veljavne evropske pogodbe (slednji ne upošteva diskriminacije glede na jezik, pa tudi ne diskriminacije glede na pripadnost narodnim manjšinam), ampak vse aspekte, ki so zapisani v listini o temeljnih pravicah EU. To pa bi pomenilo, da bi se dunajski urad ukvarjal tudi z bojem proti diskriminaciji pripadnikov manjšin.

Kar pa zadeva vprašanje ustanovitve

Odbor združenja Midas s podpredsednikom evropske komisije Francom Frattinijem

posebne evropske agencije za jezikovno različnost, je Frattini povedal, da je Evropska komisija sklenila, da zaenkrat ne bo izpolnila zahteva evropskega par-

lamenta, ki je tako agencija predlagal s posebno resolucijo pred iztekom prejšnjega mandata, ampak bo v obdobju 2007-2013 le predvidela finančno po-

stavko za mreže evropskih jezikov, torej za razne oblike mednarodnega sodelovanja; po Frattinijevem mnenju bi Evropski parlament sedaj sploh ne sprejel ustanovitve neke posebne agencije za ta vprašanja.

S komisarko Wallströmovo pa so se predstavniki dnevnikov pogovarjali predvsem o informiranju Evropejcev o dejavnostih Evropske unije in poudarili, da pri tej informaciji ne sme biti diskriminacije glede na jezik. Komisarka je s tem načelom soglasala in ga se spodbujala s Trditvijo, da mora, po negativnih izkusnjah z referendumom o ustavnosti listini v nekaterih državah, Evropska unija zajamčiti boljše informiranje državljanov glede vseh ključnih evropskih tem. Tu so presli na konkretno raven operativnih posegov, pri čemer je komisarka zagotovila, da želi Evropska unija spoštovati raznolikost ne samo glede 20 uradnih jezikov, ampak tudi glede jezikov manjšin, ki niso uradni jeziki EU. V tem smislu bodo iz Bruslja poslali navodila predstavnistvom Evropske unije v posameznih državah članicah, ki so zadolžena za operativno izvajanje informacijske kampanje.